

1893-ulykken rammer Vestkysten

Om aftenen den 20. november 1893 tog masser af fiskere på vestkysten på havet. Vejret var stille, stjerneklart og der kom lys fra måneskinnet. Månen forsvandt da det blev overskyet, og derfor mørkt. Det begyndte at blæse og klokken cirka 4 om morgenen, rejste havet sig.

På strækningen mellem Klitmøller i nord og Bovbjerg i syd, druknede i alt 48 fiskere. Harboøre blev hårdest ramt, da hele 26 mand druknede denne nat. I Agger druknede 13 mand. Syv mand druknede i Klitmøller, og to i Vorupør. I Harboøre gjorde havet 19 kvinder til enker, og 70 børn mistede deres far.

Ulykken fik stor betydning de steder hvor den var voldsomst. I Harboøre kom der gang i indremissionske vækkelser, og folk blev splittet mellem "hellige" og vantrø - indremissionske og grundtvigianere.



Gravstenen over de 13 druknede, i november 1893.

Ved begravelsen holdt den indremissionske præst Carl Julius Moe en prædiken, hvor han fordømte både de druknede og de efterladte. Gud havde straffet Harboøre, fordi nogle ikke havde omvendt sig til Indre Mission. Det var i Vestjylland en ganske normal begravelsestale - men pga. ulykkens omfang var der mange journalister fra bl.a. København. Disse journalister fik et chok over, hvor grelt

de mente det stod til i Vestjylland. Folk fra København var ikke vant til at omgås indremissionske fiskere, og begravelsen blev derfor en øjenåbner i forhold til, hvor stor forskellen var blevet på det industrialiserede København, hvor kongehuset og regeringen holdt til, og så dét Vestjylland, som i københavnernes øjne var både tilbagestående og formørket. Det virkede for københavnerne, som var det et helt andet land de befandt sig i.

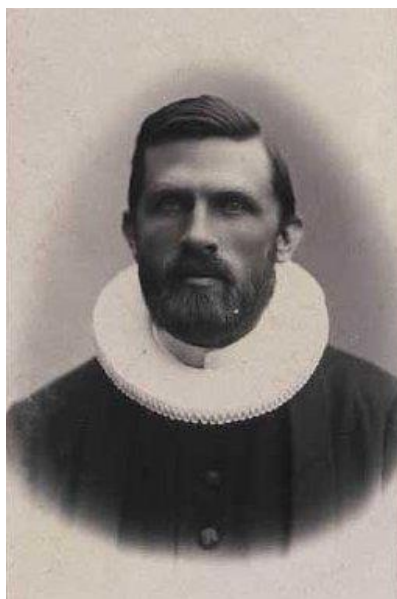
I Agger kom der også gang i indremissionske vækkelser efter ulykken, der kostede 13 fiskere livet. Agger kan derfor sagtens sammenlignes med Harboøre.



"Den druknede", malet af Michael Ancher i 1896.

Arbejdsspørgsmål

- Hvor mange børn mistede deres far i Harboøre, da ulykken ramte i 1893?
- Hvorfor tror I, at der kom journalister helt fra København til begravelsen i Harboøre Kirke?
- Er der stadig forskel på folk fra Vestjylland og folk fra København?
- Kan I komme i tanker om andre eksempler på, at folk bliver chokerede over andre menneskers tro?
- Har I hørt om andre store ulykker på havet? Eller måske andre naturulykker?
- Hvad betyder Indre Mission/indremissionsk?
- Hvad betyder industrialiseret?
- Hvordan var Vestjylland og Thy formørket ifølge københavnernes?
- Hvad mener I om, at fiskerne blev begravet i en fællesgrav, og ikke hver for sig, så de kunne komme til at ligge med deres koner, når de døde?
- Hvordan tror du, de døde fiskeres familier har haft det efter Pastor Moes prædiken?



Pastor Carl Moe